

Letsellijst Schadefonds Geweldsmisdrijven

18 december 2013

Inleiding

Slachtoffers van geweldsmisdrijven, die daardoor ernstig psychisch of fysiek letsel oplopen, kunnen in aanmerking komen voor een uitkering uit het Schadefonds. De uitkering is een financiële tegemoetkoming voor immateriële schade (smartengeld) en voor materiële schade door het opgelopen letsel.

Deze letsellijst heeft het Schadefonds in samenwerking met haar medisch adviseurs ontwikkeld op basis van bijna 36 jaar ervaring met het beoordelen van letsel. De lijst geeft een indicatie welk uitkeringsbedrag voor immateriële schade bij het opgelopen letsel past. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen fysiek en psychisch letsel.

Letselcategorieën

Het Schadefonds hanteert 8 letselcategorieën, waaraan 8 oplopende bedragen zijn gekoppeld. Op basis van de aard en ernst van het opgelopen letsel bepaalt het Schadefonds in eerste instantie welke letselcategorie van toepassing is. Het bijbehorende bedrag is dan de uitkering voor immateriële schade. Hiervoor geldt dat hoe ernstiger het letsel, hoe hoger het bedrag van de uitkering.

Overzicht van de letselcategorieën en bijbehorende uitkeringsbedragen

-	categorie 1	→	€ 1.000,-
-	categorie 2	→	€ 1.750,-
-	categorie 3	→	€ 2.500,-
-	categorie 4	→	€ 3.500,-
-	categorie 5	→	€ 4.500,-
-	categorie 6	→	€ 6.000,-
-	categorie 7	→	€ 8.000,-
-	categorie 8	→	€ 10.000,-

Samenloop van letsels

Als door een geweldsmisdrijf meerdere fysieke letsels (in combinatie met psychisch letsel) zijn opgelopen, dan gaat het Schadefonds in principe uit van het ernstigste opgelopen letsel. De letselcategorie die hierbij past, bepaalt dan de hoogte van de uitkering voor immateriële schade. Bij meerdere letsels worden letselcategorieën dus niet opgeteld.

BEOORDELING FYSIEK LETSEL

In deze (niet limitatieve) lijst is het fysieke letsel naar lichaamsdeel ingedeeld. Bij elk beschreven letsel staat een cijfer. Dit cijfer verwijst naar de bijbehorende letselcategorie. Het cijfer 0 betekent dat het bijbehorende letsel niet als ernstig wordt aanmerkt.

Hoofd/hersenschedel

- 0 Hoofdhuidverwondingen zonder kaalheid en/of andere cosmetische afwijkingen.
- 0 Licht Schedel-Hersen Letsel (voorheen lichte hersenschudding / commotio cerebri), zonder ziekenhuisopname.
- 1 Licht Schedel-Hersen Letsel met ziekenhuisopname langer dan 24 uur, tenzij uit medische gegevens blijkt dat de opname gewenst/noodzakelijk was door overmatig alcoholgebruik.
- 1 Hoofdhuidverwondingen met blijvende kaalheid of andere in het oog springende cosmetische afwijkingen.
- 1 Fracturen van de schedel zonder operatieve behandeling of neurologische uitval.
- 2 Blijvend verlies van reuk of smaak.
- 3 Fracturen van de schedel met operatieve behandeling.
- 3 Schedel-Hersen Letsel met aangetoonde schade aan de hersenen (contusiehaarden of bloedingen) op de ct-scan, maar zonder uitvalsverschijnselen.
- 4 Aangezichtsverwonding met als gevolg een facialisparesse (= gedeeltelijke uitval van de zenuw die de aangezichtsspieren verzorgt) of facialisparalyse (= volledige uitval van de zenuw die de aangezichtsspieren verzorgt).
- 5 Schedel-Hersen Letsel met blijvende neurologische uitval, bijvoorbeeld posttraumatische epilepsie.

Oog

- 1 Tijdelijke gedeeltelijke uitval van het gezichtsvermogen (= visus) van één oog.
- 1 Perforatie van het hoornvlies (= cornea) zonder blijvende complicaties, herstel korte duur
- 2 Perforatie van het hoornvlies (= cornea) zonder blijvende complicaties, herstel lange duur.
- 3 Perforatie van het hoornvlies (= cornea) met blijvende complicaties, zoals noodzaak levenslang contactlenzen te dragen.
- 3 Perforerend letsel van de oogbol, waardoor verhoogd risico op netvliesloslating en glaucoom in de toekomst.
- 3 Traumatisch cataract (= vertroebeling van de lens).
- 4 Blijvende gedeeltelijke uitval van de visus aan één oog (dat wil zeggen een visus van 0,3 - 0,6).
- 5 Totale blijvende uitval van de visus in één oog (= functioneel verlies van één oog).
- 5 Functioneel en anatomisch verlies van één oog.
- 6 Functioneel en anatomisch verlies van één oog met daarbij ernstige ontsiering van het gezicht.
- 8 Functioneel (al of niet gecombineerd met het anatomisch) verlies van het resterende oog, met als gevolg algehele blindheid.

Oor

- 0 Perforatie van één trommelvlies, waarvoor geen operatieve behandeling noodzakelijk is.
- 1 Dubbelzijdige trommelvliesperforatie, zonder operatieve behandeling.
- 1 Perforatie van een trommelvlies, waarvoor eenmalige operatieve behandeling noodzakelijk is.
- 2 Perforatie van een trommelvlies, waarna een blijvend geruis of blijvende pieptoon resteert.
- 2 Blijvende substantiële vormverandering van een oorschelp en/of verlies van een belangrijk deel van een oorschelp.
- 3 Perforatie van een trommelvlies met blijvend gedeeltelijk gehoorsverlies in het spraakgebied.
- 4 Functioneel (al dan niet gecombineerd met het anatomisch) verlies van één oor.
- 7 Functioneel (al dan niet gecombineerd met het anatomisch) verlies van beide oren of het resterende oor.

Aangezichtschedel

- 0 Fractuur van de neus inclusief blijvende zwelling (hump) van de neusrug, zonder operatieve behandeling.
- 1 Ontsierende scheefstand van de neus ná fractuur van de neus.
- 1 Fractuur van de neus (inwendig of uitwendig), met operatieve behandeling.
- 1 Fractuur van een oogkas (= orbita), zonder operatieve behandeling.
- 1 Fractuur van een jukbeen (= zygoma), zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van een oogkas (= orbita), met operatieve behandeling.

- 2 Fractuur van een jukbeen (= zygoma), met operatieve behandeling.*
- 2 Fractuur van het orbita/zygoma-complex, zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van de onderkaak (= mandibula), zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van de bovenkaak (= maxilla), zonder operatieve behandeling.
- 3 Fractuur van het orbita/zygoma-complex, met operatieve behandeling.*
- 3 Fractuur van de onderkaak (= mandibula), met operatieve behandeling.*
- 3 Fractuur van de bovenkaak (= maxilla), met operatieve behandeling.*

* Inbegrepen in deze categorieën zijn:

- het in tweede instantie verwijderen van eventueel osteosynthesemateriaal (= schroeven en platen), en
- tijdelijke of definitieve uitval van de nervus infraorbitalis, waardoor verminderd gevoel en tintelingen in de wang ontstaan.

Gebit

- 0 Wortelkanaalbehandeling(en).
- 1 Het definitief verlies van één of meerdere frontale elementen (voortanden). Een frontaal element is definitief verloren als het helemaal (met wortel en al) weg is, of er een rest is waarop geen vaste voorziening in de vorm van een kroon of stiftopbouw mogelijk is.

Hals

- 0 Kneuzing van de halswervelkolom, zonder begeleidende verschijnselen.
- 1 Fractuur van het sleutelbeen, zonder operatieve behandeling.
- 1 Acceleratie/deceleratie trauma van de halswervelkolom met langdurige gevolgen.
- 2 Fractuur van het sleutelbeen, met operatieve behandeling.
- 2 Plexus (= zenuwvlechtwerk tussen wervelkolom en arm)-laesie met aantasting/uitval van de gevoelskwaliteit.*
- 3 Plexuslaesie met uitval van de grove motoriek.*
- 4 Plexuslaesie met uitval van grove en fijne motoriek (met name vingerbewegingen) in de niet-dominante hand.*
- 5 Plexuslaesie met uitval van grove en fijne motoriek (met name vingerbewegingen) in de dominante hand.*
- 8 Dwarslaesie op cervicaal (= hals) niveau (= verlies van gevoel en motoriek vanaf halsniveau naar beneden (dus beide armen en benen)).

* Voor plexuslaesie kan ieder perifere zenuwletsel met dezelfde gevolgen worden gelezen.

Arm

- 1 Fractuur van het schouderblad.
- 2 Fractuur van een ellepijp (= ulna) (ook wel pareerfractuur) zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van het spaakbeen (= radius), zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van spaakbeen en ellepijp (= antebraachii fractuur), zonder operatieve behandeling.
- 2 Polsfractuur, zonder operatieve behandeling.
- 2 Schouderluxatie/AC-luxatie (= luxatie van het gewricht tussen schouderblad en sleutelbeen (met 'hump') = 'schouder uit de kom'), inclusief repositie onder narcose.
- 3 Fracturen of andere traumata van onderarm/hand, leidend tot Complex Regionaal Pijn Syndroom (= CRPS, voorheen reflexdystrofie) met beperkte klachten.
- 3 Fractuur van een ellepijp (= ulna) (ook wel pareerfractuur) met operatieve behandeling.*
- 3 Fractuur van het spaakbeen (= radius), met operatieve behandeling.*
- 3 Antebraachii fractuur (= fractuur van spaakbeen en ellepijp), met operatieve behandeling.*
- 3 Polsfractuur, met operatieve behandeling.*
- 3 Fractuur van het opperarmbeen, al dan niet operatief behandeld.*
- 4 Fracturen of andere traumata van onderarm/hand, leidend tot Complex Regionaal Pijn Syndroom (= CRPS, voorheen reflexdystrofie) met ernstige of zeer langdurige klachten.
- 4 Fractuur in/door het ellebooggewricht, vrijwel altijd met operatieve behandeling en leidend tot functiebeperking.*
- 5 Fracturen van spaakbeen en/of ellepijp van de dominante arm/hand, met operatieve behandeling en leidend tot een ernstige pro/supinatiebeperking (= ernstig functieverlies).*

- 7 Anatomisch verlies van (een belangrijk deel) van de dominante arm.
- 8 Anatomisch verlies van (belangrijke delen) van beide armen.

* In dit verband wordt de verwijdering van eerder aangebracht osteosynthesemateriaal (= platen, schroeven) niet als afzonderlijke operatie aangemerkt.

Hand

Onderstaande categorieën handletsel gelden voor de dominante hand. Bij de niet dominante hand volgt aftrek van 1 categorie. Bij alle handletsels geldt verder dat het om slachtoffers moet gaan waarbij een beroep of bezigheid geen bijzondere vaardigheid vereist met de betreffende hand(en).

- 0 Fractuur van een vingerkootje of het bijbehorende middenhandsbeentje, niet zijnde duim of wijsvinger, zonder operatieve behandeling en zonder complicaties of afwijkende stand genezen.
- 1 Fractuur van een vingerkootje of het bijbehorende middenhandsbeentje van de duim of wijsvinger, zonder operatieve behandeling en zonder complicaties of afwijkende stand genezen.
- 1 Fractuur van duim of wijsvinger of de bijbehorende middenhandsbeentjes, zonder operatieve behandeling, zonder complicaties, afwijkende stand of functiebeperking genezen.
- 1 Peesletsel aan een vinger met blijvende beperkt functieverlies, niet zijnde duim of wijsvinger.
- 2 Fractuur van duim of wijsvinger of de bijbehorende middenhandsbeentjes, met operatieve behandeling, zonder complicaties, afwijkende stand of functiebeperking genezen.
- 2 Fracturen van alle vingers, met operatieve behandeling.
- 3 Zenuwletsel van de nervus ulnaris, leidend tot een zogenaamde 'klauwhand'.
- 4 Zenuwletsel van de nervus medianus, leidend tot een zogenaamde 'predikershand'.
- 5 Zenuwletsel van de nervus radialis, leidend tot een zogenaamde 'dropping hand'.
- 5 Verlies of ernstige functiebeperking van duim en/of wijsvinger.

Borst

- 0 Fractuur van 1 rib zonder beschadiging van inwendige organen .
- 1 Fractuur van het borstbeen, zonder complicaties genezen.
- 1 Fracturen van 2 of meer ribben, zonder beschadiging van inwendige organen.
- 2 Pneumothorax (= klaplong) en/of hematopneumothorax (= pneumothorax met bloeding in borstholte) zonder drainage behandeld.
- 2 Vormverandering of noodzaak tot verwijdering van een eventuele prothese aan een of beide borsten bij vrouwen.
- 3 Pneumothorax of hemato(pneumo)thorax behandeld door middel van drainage.
- 3 Spanningspneumothorax.
- 3 Beschadiging van het hartspierweefsel zonder hemodynamische (= ten aanzien van de bloedsomloop) gevolgen.
- 5 Beschadiging van de hartspier met hemodynamische gevolgen, zich uitend in bijvoorbeeld verminderde inspanningstolerantie, al dan niet gecombineerd met de noodzaak van levenslange SBE (subacute bacteriële endocarditis), profylaxe of langdurige antistolling.
- 5 Longweefselbeschadiging met daardoor beperking van de longcapaciteit (= inspanningstolerantie).

Buik

- 0 Huidletsel van de buik door oppervlakkige verwondingen.
- 0 Contusie (= kneuzing) van een nier, niet leidend tot ziekenhuisopname.
- 2 Proeflaparotomie (= kijkoperatie) van de buik, waarbij geen inwendig letsel is vastgesteld.
- 3 Leverletsel, vastgesteld per laparotomie (inclusief gedeeltelijke verwijdering).
- 3 Miltletsel, vastgesteld per laparotomie.
- 3 Perforatie van maag of darm, vastgesteld per laparotomie.
- 4 Totale of subtotaal verwijdering van de milt.
- 4 Beschadiging van een nier gepaard gaande met functieverlies, vastgesteld per laparotomie.
- 5 Verwijdering van een nier.
- 5 Aanleg van een tijdelijk stoma, bijvoorbeeld na perforatie van de darm.
- 6 Beschadiging van de urinewegen leidend tot blijvende incontinentie.

- 6 Aanleg van een definitief stoma, bijvoorbeeld na perforatie van de darm of beschadiging van de urinewegen.
- 7 Beschadiging van de in- of uitwendige geslachtsorganen, gepaard gaande met blijvend functieverlies.

Rug

- 1 Wervel(impressie)fractuur zonder dislocatie (= verplaatsing van de fractuurdelen ten opzichte van elkaar).
- 2 Traumatisch geïnduceerde hernia van de nucleus pulposus (= "rughernia" = HNP).
- 2 Wervelfractuur leidend tot langdurig veel klachten, lang (vele maanden) fysiotherapie en de noodzaak tot het dragen van een korset.
- 3 Wervelfractuur met dislocatie, met operatieve behandeling.
- 7 Fracturen van één of meer wervels en beschadiging van het ruggenmerg met uitval (= dwarslaesie) vanaf borstniveau.
- 8 Fracturen van één of meer wervels en beschadiging van het ruggenmerg met uitval (= dwarslaesie) vanaf halsniveau.

Heup en bekkenring, gevormd door schaambeentjes, darmbeentjes en heiligbeentjes

- 2 Fracturen van het bekken.
- 3 Fracturen van het bekken bij (hoog) bejaarden.
- 4 Fracturen van een dijbeenhals (= heup = collum), al dan niet operatief behandeld.
- 5 Fracturen van een dijbeenhals (= heup = collum), met operatieve behandeling en verlies onafhankelijkheid (= verlies van zelfredzaamheid).

Been en voet

- 0 Fractuur van een teen en/of middenvoetsbeentje.
- 1 Fractuur van een voetwortelbeentje, zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van een knieschijf, zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van een kuitbeen (= fibula).
- 2 Traumatisch geïndiceerde meniscus-laesie, per kijkoperatie behandeld.
- 2 Enkelfractuur, zonder operatieve behandeling.
- 2 Fractuur van het hielbeen (= calcaneus), zonder operatieve behandeling.
- 2 Zenuwletsel in het been, leidend tot reconstructieve operatie(s).
- 2 Bloedvatletsel in de benen, leidend tot reconstructieve operatie(s).
- 3 Voorste kruisband ruptuur, met operatieve behandeling.
- 3 Enkelfractuur, met operatieve behandeling en ongecompliceerd genezen.
- 3 Fractuur van een knieschijf, met operatieve behandeling.
- 3 Fractuur van een scheenbeen (= tibia), al dan niet operatief behandeld.
- 3 Tibiaplateau fractuur, al dan niet operatief behandeld.
- 3 Peroneus uitval (= klapvoet), waarvoor geen operatieve behandeling mogelijk is.
- 4 Fractuur van het dijbeen, al dan niet operatief behandeld.
- 4 Fractuur van kuit- en scheenbeen (crurisfractuur), al dan niet operatief behandeld.
- 4 Verbrijzelingsfractuur hielbeen.
- 5 Fractuur of andere traumata van onderbeen/voet, leidend tot Complex Regionaal Pijn Syndroom, (CRPS, voorheen reflexdystrofie) met ernstige of langdurige klachten.
- 6 Fracturen van kuit- en/of scheenbeen, leidend tot herhaalde operatieve ingrepen al dan niet gepaard met vertraagde consolidatie (= aan elkaar groeien van het bot) of pseudartrosevorming.
- 6 Onderbeenamputatie.
- 7 Bovenbeenamputatie.

Algemeen lichamelijk letsel

- 1 Ontsierend litteken in het gezicht.
- 2 Ontsierend litteken van een beperkt oppervlak door chemicaliën of door brandwond(en).
- 6 Besmetting met Hepatitis B of C
- 6 Besmetting met HIV-virus.

2. Beoordeling psychisch letsel

Beoordeling op basis van medische informatie

Voor de beoordeling van psychisch letsel heeft het Schadefonds medische informatie nodig. Het is daarom belangrijk dat er een diagnose is gesteld door een hulpverlener (dit is bijvoorbeeld een GZ-psycholoog of psychotherapeut). Deze hulpverlener kan met toestemming van het slachtoffer medische informatie over het psychisch letsel aan het Schadefonds geven. Aan de hand van deze informatie bepaalt het Schadefonds of het opgelopen psychisch letsel ernstig is en welke letsecategorie hierbij past.

BIG-registratie of NIP-dienstmerk

Het Schadefonds gebruikt voor de beoordeling van psychisch letsel alleen medische gegevens van hulpverleners die een diagnose hebben gesteld. Aan deze hulpverleners stelt het Schadefonds bovendien de eis dat ze een BIG-registratie of NIP-dienstmerk moeten hebben. Via www.bigregister.nl en www.psynip.nl kunt u vinden welke hulpverleners hieraan voldoen. Als er geen diagnose is gesteld door een hulpverlener met een BIG-registratie of NIP-dienstmerk, dan kan het Schadefonds het psychisch letsel dus niet beoordelen. Dit kan betekenen dat een aanvraag wordt afgewezen of dat er een lagere uitkering wordt verstrekt.

3. Beoordeling op basis van omstandigheden van het geval

De lijst hieronder geeft een indicatie bij welke geweldsmisdrijven het Schadefonds zonder beoordeling van medische informatie ernstig psychisch letsel kan vooronderstellen en welke letselcategorie daarbij hoort. Of het Schadefonds ernstig psychisch letsel vooronderstelt en welke letselcategorie zij hierbij vindt passen, bepaalt zij uiteindelijk op basis van de omstandigheden van het geval.

Categorie 1

Psychisch letsel als gevolg van:

- Een overval in de eigen woning waarbij enig geweld is gebruikt of met geweld is bedreigd.
- Zedenmisdrijf zonder seksueel binnendringen.
Bijvoorbeeld onzedelijk betasten.
- Afdedwongen tongzoen.

Categorie 2

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrijf zonder seksueel binnendringen, naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 1.
Bijvoorbeeld met enig fysiek geweld, ernstiger seksueel geweld, of gedurende korte periode enkele keren gebeurd.
- Rechtstreekse bedreiging met een mes, eventueel met fysiek geweld.
- Rechtstreekse bedreiging met een vuurwapen, eventueel met fysiek geweld.
- Huiselijk geweld waarbij over een langere periode sprake is van frequent fysiek geweld en/of bedreigingen met geweld (hierna: stelselmatig huiselijk geweld).
- Belaging (stalking) waarbij over een langere periode sprake is van frequent fysiek geweld en/of bedreigingen met geweld.
- Brandstichting (slachtoffer aanwezig in de ruimte waar brand is gesticht).

Categorie 3

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrijf zonder seksueel binnendringen, naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 2.
Bijvoorbeeld met fysiek geweld, ernstiger seksueel geweld, of gedurende langere periode of hogere frequentie.
- Zedenmisdrijf met seksueel binnendringen (anders dan met geslachtsdeel).
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting zonder seksueel binnendringen.
- Rechtstreekse bedreiging met een mes, met grof fysiek geweld.
Bijvoorbeeld zware mishandeling of toebrengen van oppervlakkige snijverwonding.
- Rechtstreekse bedreiging met een vuurwapen, met grof fysiek geweld.
Bijvoorbeeld zware mishandeling of schieten zonder toebrengen van een schotverwonding.
- Stelselmatig huiselijk geweld naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 2.
Bijvoorbeeld ernstiger geweld, langere duur of hogere frequentie.

Categorie 4

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrif zonder seksueel binnendringen, onder verzwarende omstandigheden.
Bijvoorbeeld met grof fysiek geweld, ernstig seksueel geweld, gedurende zeer lange periode of zeer hoge frequentie, of bij overval in woning.
- Zedenmisdrif met seksueel binnendringen, naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 3.
Bijvoorbeeld met enig fysiek geweld, ernstiger seksueel geweld, of gedurende korte periode meerdere keren gebeurd.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting zonder seksueel binnendringen, onder verzwarende omstandigheden.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting met eenmalig seksueel binnendringen.
- Rechtstreekse bedreiging met een mes, met toebrengen van niet-oppervlakkige steekverwonding(en) waarbij vitale lichaamsdelen zijn geraakt.
- Rechtstreekse bedreiging met een vuurwapen, met toebrengen schotverwonding(en).
- Stelselmatig huiselijk geweld naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 3.
Bijvoorbeeld ernstiger geweld, seksueel geweld, langere duur of hogere frequentie.

Categorie 5

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrif met seksueel binnendringen, naar de aard (en gevolgen) ernstiger dan categorie 4.
Bijvoorbeeld met fysiek geweld, ernstiger seksueel geweld, of gedurende langere periode of hogere frequentie.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting met seksueel binnendringen.

Categorie 6

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrif met seksueel binnendringen, onder verzwarende omstandigheden.
Bijvoorbeeld met grof fysiek geweld, ernstig seksueel geweld, gedurende zeer lange periode of zeer hoge frequentie, bij overval in woning, of aantoonbare besmetting met seksueel overdraagbare aandoening.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting met seksueel binnendringen, onder verzwarende omstandigheden.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van verwijdering van een (of meer) organen.

Categorie 7

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zedenmisdrif met seksueel binnendringen, onder zeer ernstige omstandigheden, met zwaar lichamelijk letsel.
- Mensenhandel, waarbij sprake is van seksuele uitbuiting met seksueel binnendringen, onder zeer ernstige omstandigheden.

Categorie 8

Psychisch letsel als gevolg van:

- Zware mishandeling of poging tot moord/doodslag met als gevolg blijvende algehele lichamelijke afhankelijkheid.
- Zware mishandeling of poging tot moord/doodslag met als gevolg blijvende ernstige lichamelijke misvormingen.